

VELMU-arviointi: Tutkimus ja koulutus

VELMU-seminaari

7.12.2010

Johanna Mattila

Tutkimus, kehitys ja koulutus on jaettu kahteen osaan

- Tutkimus
- Koulutus

Toteuttajat:

- Åbo Akademi (vetovastuu), kaikki VELMU - tahot, erityisesti yliopistot, sekä ulkopuolisia eri alojen asiantuntijoita

Tutkimus - tehtävät

- Tunnistaa VELMulle tärkeitä tutkimus- ja kehitystarpeita (esim. menetelmät).
- Tehdä ehdotuksia aiheista, joiden tiimoilta pitäisi koota tutkimushankkeita.
- Kehittää kartoitus- ja analyysimenetelmiä (mukaan lukien mallinnus) yhteistyössä VELMUn muiden osahankkeiden kanssa.
- Kehittää vedenalaisen luonnon mallinnusosaamista Suomessa.
- Edistää kansainvälistä verkostoitumista.

Koulutus - tehtävät

- Kartoittaa tarjolla oleva koulutus niin Suomessa kuin muissa Itämeren maissa.
- Kartoittaa VELMUn eri osaprojektien tarpeet menetelmäkehitykseen ja lisäkoulutukseen.
- Koota vedenalaisen luonnon inventointia käsittelevää kirjallisuutta ja virtuaalikirjasto.
- Selvittää mahdollisen uuden opetusohjelman tai opintokokonaisuuden tarve.
- Koota opetusohjelma, jossa on mallinnukseen ja inventointiin liittyviä opintokokonaisuuksia kotimaisten ja ulkomaisten yliopistojen kurssitarjonnasta.
- Kouluttaa VELMUssa kerättävän tiedon loppukäyttäjiä.
- Hankkia rahoitusta koulutusaloitteisiin tähän tarjolla olevista lähteistä.

Tavoitteet

- Tunnistaa olemassa olevat tietolähteet, tiedon tuottajat ja aineistot, sekä selvittää tietojen käytettävyys.
- Kehittää kustannustehokkaita menetelmiä Itämeren vedenalaisen luonnon inventointityöhön.
- Osallistua mahdollisen varsinaisen vesikasvillisuustietokannan kehitystyöhön.
- Tuottaa avoin vedenalaisluontoa kuvaava tietopalvelu, joka sisältää karttakäyttöliittymän.
- Tunnistaa uusia tutkimus- ja kehitystarpeita ja lisätä tutkimusta näillä alueilla.
- Lisätä/tehostaa vedenalaiseen luontoon ja sen kartoitukseen liittyvää koulutusta.
- Lisätä yleistä tietämystä vedenalaisesta luonnosta.
- Luoda toimijoille edellytykset jatkuvaan yhteistyöhön rakentamalla inventointia tukeva yhteistyöverkosto ja toimintaedellytykset.

Tämän hetkinen tilanne

- Olemassa olevat tietolähteet, tiedon tuottajat sekä tietojen käytettävyys on selvitetty, ja tiedot useimmista aineistoista ovat olemassa. (erinomainen)
- Eri kartoitus- ja mallinnusmenetelmiä on kokeiltu käytännössä useamman vuoden aikana. (hyvä)
- Väliaikainen vesikasvitietokanta on olemassa ja siihen on syötetty jonkun verran dataa. (kohtalainen)
- Tietopalvelusta on tuotettu pilottiversio (VITKA), mutta varsinaisen palvelun kehitys ei ole juurikaan edennyt. (hyvä/ei ollenkaan)
- Useita uusia tutkimushankkeita on saatu hankittua (Finmarinet, Prehab, Seabed, NordForsk, Nannut) projektirahoituksella. (erittäin hyvä)
- Koulutusta on järjestetty sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. (hyvä)
- Tietämystä vedenalaisesta luonnosta on lisätty usein eri keinoin. (hyvä)
- Toimijoille on rakennettu kansallinen ja kansainvälinen (NordForsk) tutkijaverkosto. (erinomainen)

Haasteet

- Suurin osa toiminnoista rahoitetaan lyhytaikaisella projekti-rahoituksella, jonka vuoksi jatkuvuus ja pysyvyys ovat koko ajan uhattuina.
- Väliaikaisen vesikasvitietokannan keskeneräisyys, uuden tiedon syöttö hankalaa.
- Ei julkaistun datan löytäminen vaikeata.
- Kartoittaminen kallista ja työlästä. Mallinnuksen avulla lisää tietoa, mutta toistaiseksi tietotaito on puutteellista, ja osajia on toistaiseksi vain muutama.
- Kaikilla VELMUun osallistuvilla tahoilla on omat, "hyvät" kartoitusmenetelmät käytössä, minkä vuoksi ne eivät ole useinkaan yhteismitallisia.
- VELMU-tulosten niukkuus, liian vähän tarjottavaa.
- Väliaikainen tietokanta puutteellinen ja hankala käyttää. VITKA-hanke toteutettu, mutta päivittämisestä ja jatkokehityksestä ei ole tietoa.
- Jatkuva tehtävä, mutta projektisuunnittelijan rahoitus loppuu 2011.
- NordForsk-verkoston koordinointi epäselvä vuonna 2012 (vaikka verkostorahoitusta on).

Ratkaisut

- Raporttien ja oppinäytteiden läpikäynti, joka vaatii lisäresurssointia.
- Uusia mallinnukseen sopivia kaukokartoitusmenetelmiä kehitetään (mallinnus, Lidar).
- Vesikasvitietokannan rakentamislupa ja tietokannan kehitys.
- Järjestetään kansainvälinen(-siä) mallinnuskurssi(-kurseja).
- Datan keruu tulee aina olemaan haasteellista. Erilaista dataa tarvitaan johtuen eri käyttötarpeista.
- Aloitetaan varsinaisen tietokannan rakennus, mikä edellyttää että tiivis yhteistyö osapuolten välillä jatkuu. Lisäresurssointi (SYKE, TY, ÅA).
- Tulosten lisäämisen myötä myös yleistä tietämystä pystytään kasvattamaan.
- NordForsk-verkoston pohjalle rakennettua verkostoa ylläpidetään ja laajennetaan tarvittaessa.
- Jatkorahoitusta projektisuunnittelijan palkkaamiseen tarvitaan ehdottomasti ÅA:n strategiarahoituksena OKM:ltä.